

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsed versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B** EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1830/2003,

22. september 2003,

milles käsitletakse geneetiliselt muundatud organismide jälgitavust ja märgistamist, geneetiliselt muundatud organismidest valmistatud toiduainete ja sööda jälgitavust ning millega muudetakse direktiivi 2001/18/EÜ

(ELT L 268, 18.10.2003, lk 24)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1137/2008, 22. oktoober 2008	L 311	1	21.11.2008
► <u>M2</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1243, 20. juuni 2019	L 198	241	25.7.2019

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ)
nr 1830/2003,**

22. september 2003,

milles käsitletakse geneetiliselt muundatud organismide jälgitavust ja mürgistamist, geneetiliselt muundatud organismidest valmistatud toiduainete ja sööda jälgitavust ning millega muudetakse direktiivi 2001/18/EÜ

Artikkel 1

Eesmärgid

Käesoleva määrusega nähakse ette raamistik geneetiliselt muundatud organisme (GMOsid) sisaldavate või nendest koosnevate toodete ning GMOdest toodetud toidu ja sööda jälgimiseks, eesmärgiga hõlbustada nõuetekohast mürgistamist, keskkonnale ja tervisele avalduva mõju järelevalvet ning asjakohaste riskijuhtimise meetmete rakendamist, mis hõlmavad vajaduse korral toodete kõrvaldamist.

Artikkel 2

Rakendusala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse kõikidel turuleviimise etappidel:
 - a) ühenduse õigusaktide kohaselt turuleviidud toodete suhtes, mis koosnevad GMOdest või mis sisaldavad GMOsid;
 - b) ühenduse õigusaktide kohaselt turuleviidud toiduainete suhtes, mis on toodetud GMOdest;
 - c) ühenduse õigusaktide kohaselt turuleviidud loomasööda suhtes, mis on toodetud GMOdest.
2. Käesolevat määrust ei kohaldata määruse (EMÜ) nr 2309/93 ⁽¹⁾ alusel lubatud inимtervishoius ja veterinaarias kasutatavate ravimite suhtes.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid.

1. *Geneetiliselt muundatud organism* või *GMO* — direktiivi 2001/18/EÜ artikli 2 lõikes 2 määratletud geneetiliselt muundatud organism, välja arvatud direktiivi 2001/18/EÜ IB lisas loetletud geneetilise muundamise tehnoloogiate abil saadud organismid.
2. *GMOdest toodetud* — tervenisti või osaliselt GMOdest saadud, mitte aga GMOsid sisaldav või GMOdest koosnev.

⁽¹⁾ Nõukogu 22. juuli 1993. aasta määrus (EMÜ) nr 2309/93, milles sätestatakse ühenduse kord inимtervishoius ja veterinaarias kasutatavatele ravimitele lubade andmise ja nende järelevalve kohta ning millega asutatakse Euroopa Ravimihindamisamet (EÜT L 214, 24.8.1993, lk 1). Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 807/2003 (EÜT L 122, 16.5.2003, lk 36).

▼B

3. *Jälgitavus* — võime jälgida GMOsid ja GModest valmistatud tooteid kõikidel nende turuleviimise etappidel tootmis- ja jaotamisahelate kaudu.
4. *Kordumatu tunnus* — numbriline või tähtnumbriline kood, millega saab GMod identifitseerida heakskiidetud transformatsioonivõtte põhjal, millega see aretati, ja mille abil saab kõnealuse GMO kohta asjakohast eriteavet.
5. *Ettevõtja* — liikmesriigist või kolmandast riigist pärit füüsiline või juriidiline isik (välja arvatud lõpptarbija), kes viib toote turule või kes võtab vastu ühenduses turuleviidud toote mis tahes tootmis- ja turustamisahela etapis.
6. *Lõpptarbija* — tarbija, kes ei kasuta toodet käitlemistoimingus või sellega seotud tegevuses.
7. *Toit* — määruse (EÜ) nr 178/2002 ⁽¹⁾ artiklis 2 määratletud toit.
8. *Koostisosa* — direktiivi 2000/13/EÜ ⁽²⁾ artikli 6 lõikes 4 osutatud koostisosa.
9. *Sööt* — määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 lõikes 4 määratletud sööt.
10. *Turuleviimine* — asjakohase toote heakskiitmisel aluseks olnud konkreetses ühenduse õigusaktides määratletud turuleviimine; muudel juhtudel direktiivi 2001/18/EÜ artikli 2 lõikes 4 määratletud turuleviimine.
11. *Toote turuleviimise esimene etapp* — esmased tehingud tootmis- ja turustamisahelas, mille käigus tehakse toode kättesaadavaks kolmandale isikule.
12. *Kinnispakis toode* — müügiks pakutav kaubaartikkel, mis koosneb tootest ja pakendist, millesse toode on pakitud enne müüki, olenevata sellest, kas pakend ümbritseb toiduainet täielikult või üksnes osaliselt, kuid igal juhul sellisel viisil, mille puhul ei ole võimalik pakendit avamata või muutmata selle sisu muuta.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiiv 2000/13/EÜ toiduainete märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29). Direktiivi on muudetud komisjoni direktiiviga 2001/101/EÜ (EÜT L 310, 28.11.2001, lk 19).

*Artikkel 4***GMOdest koosnevatele või neid sisaldavatele toodetele esitatavad nõuded jälgitavuse ja märgistamise osas****A. JÄLGITAVUS**

1. GMOdest koosnevate või neid sisaldavate toodete, sealhulgas lahtiste koguste turuleviimise esimesel etapil tagavad ettevõtjad, et toodet vastuvõtvale ettevõtjale edastatakse kirjalikult järgmine teave:

- a) mäрге, et toode sisaldab GMOsid või koosneb neist;
 - b) kõnealustele GMOdele artikli 8 kohaselt määratud kordumatu(d) tunnus(ed).
2. Kõikides järgmistes lõikes 1 osutatud toodete turuleviimise etappides tagavad ettevõtjad, et lõike 1 kohaselt saadud teave edastatakse kirjalikult tooteid vastvõtvale ettevõtjatele.

3. Vahetult toiduks või söödaks kasutatavate või töötlemiseks ettenähtud GMOde kombinatsioonidest koosnevaid või kõnealuseid kombinatsioone sisaldavate toodete puhul võib ettevõtja lõike 1 punktis b osutatud teave asendada kasutuse deklaratsiooniga, millele on lisatud kombinatsioonis kasutatud GMOde kordumatute tunnuste loetelu.

4. Ilma et see piiraks artikli 6 kohaldamist, kasutavad ettevõtjad süsteeme ja standarditud menetlusi, et võimaldada talletada lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud teavet ja identifitseerida viie aasta jooksul alates igast tehingust ettevõtjat, kes on teinud või kellele on tehtud kättesaadavaks lõikes 1 osutatud tooted.

5. Lõigete 1-4 kohaldamisega ei piirata muude ühenduse õigusaktidega sätestatud erinõuete kohaldamist.

B. MÄRGISTUS

6. GMOdest koosnevate või neid sisaldavate toodete puhul tagavad ettevõtjad järgmise:

- a) kinnispakis toodete puhul, mis koosnevad GMOdest või sisaldavad neid, peavad etiketile olema märgitud sõnad: “See toode sisaldab geneetiliselt muundatud organisme” või “See toode sisaldab geneetiliselt muundatud [organismi(de) nimi(nimed)]”;
- b) lõpptarbijale pakutavate toodete puhul, mis ei ole kinnispakendis, peavad toodete väljapanekul olema märgitud sõnad: “See toode sisaldab geneetiliselt muundatud organisme” või “See toode sisaldab geneetiliselt muundatud [organismi(de) nimi(nimed)]”.

Käesoleva lõike kohaldamisega ei piirata muude ühenduse õigusaktidega sätestatud erinõuete kohaldamist.

C. ERANDID

7. Lõikeid 1—6 ei kohaldata GMODE mikrokoguste suhtes, mille kogus ei ületa direktiivi 2001/18/EÜ artikli 21 lõike 2 ja muude konkreetsete ühenduse õigusaktide kohaselt kehtestatud piirnorme tingimusel, et kõnealused GMODE mikrokogused on juhulikud ja tehniliselt vältimatud.

8. Lõikeid 1—6 ei kohaldata vahetult toiduks, söödaks või töötlemiseks ettenähtud toodetes leiduvate GMODE mikrokoguste suhtes, mille kogus ei ületa kõnealuste GMODE suhtes määruse (EÜ) nr 1829/2003/EÜ artiklite 12, 24 ja 47 kohaselt kehtestatud piirnorme tingimusel, et kõnealused GMODE mikrokogused on juhulikud ja tehniliselt vältimatud.

Artikkel 5

Jälgitavuse nõuded GMODEst toodetud toiduks ja söödaks ettenähtud toodetele

1. GMODEst toodetud toodete turuleviimisel tagavad ettevõtjad, et toodet vastuvõtvale ettevõtjale edastatakse kirjalikult järgmine teave:

- a) mäрге iga toidu koostisosa kohta, mis on GMODEst toodetud;
- b) mäрге iga söödamaterjali või -lisandi kohta, mis on GMODEst toodetud;
- c) toodete puhul, millel koostisosade loetelu puudub, mäрге selle kohta, et toode on GMODEst toodetud.

2. Ilma et see piiraks artikli 6 kohaldamist, kasutavad ettevõtjad süsteeme ja standarditud menetlusi, et võimaldada talletada lõikes 1 osutatud teavet ja identifitseerida viie aasta jooksul alates igast tehingust ettevõtjat, kes on teinud või kellele on tehtud kättesaadavaks lõikes 1 osutatud tooted.

3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamisega ei piirata muude ühenduse õigusaktidega sätestatud erinõuete kohaldamist.

4. Lõikeid 1, 2 ja 3 ei kohaldata GMODEst toodetud toiduks ja söödaks ettenähtud toodetes leiduvate GMODE mikrokoguste suhtes, mille kogus ei ületa kõnealuste GMODE suhtes määruse (EÜ) nr 1829/2003/EÜ artiklite 12, 24 ja 47 kohaselt kehtestatud piirnorme tingimusel, et kõnealused GMODE mikrokogused on juhulikud ja tehniliselt vältimatud.

Artikkel 6

Erandid

1. Kui ühenduse õigusaktidega nähakse ette identifitseerimise erisüsteeme, näiteks kinnispakendis toodete partiide nummerdamist, ei ole ettevõtja kohustatud talletama artikli 4 lõigetes 1, 2 ja 3 ning artikli 5 lõikes 1 täpsustatud teavet tingimusel, et kõnealune teave ja partii number on pakendile selgelt märgitud ja partii numbreid käsitletavat teavet talletatakse artikli 4 lõikes 4 ja artikli 5 lõikes 2 osutatud ajavahemike jooksul.

▼B

2. Lõiget 1 ei kohaldata toodete turuleviimise esimesel etapil, toote esmatootmise või toote ümberpakkimise suhtes.

*Artikkel 7***Direktiivi 2001/18/EÜ muutmine**

Direktiivi 2001/18/EÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artikli 4 lõige 6 jäetakse välja.
2. Artiklile 21 lisatakse järgmine lõige:

“3. Otseseks töötlemiseks ettenähtud toodete puhul ei kohaldata lõiget 1 heakskiidetud GMOde mikrokoguste suhtes, mille tase ei ületa 0,9 % või madalaimaid artikli 30 lõike 2 kohaselt kehtestatud piirnorme, eeldusel et kõnealused mikrokogused on juhuslikud või tehniliselt vältimatud.”

▼M2*Artikkel 8***Kordumatud tunnused**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 9a vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust, kehtestades GMOde kordumatute tunnuste väljatöötamise ja määramise süsteemi ning kohandades seda, võttes arvesse arengusuundumusi rahvusvahelistel foorumitel.

▼B*Artikkel 9***Inspekterimine ja kontrollimine**

1. Liikmesriigid tagavad, et inspekterimisel ja muude vajalike kontrollimeetmete võtmisel, sealhulgas tavaliste läbivaatuste ja (kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete) katsete läbiviimisel on tagatud käesoleva määruse järgimine. Inspekterimine ja kontrollimeetmed võivad hõlmata ka toote valdamisega seotud inspekterimist ja kontrolli.

2. Enne artiklite 1—7 kohaldamist töötab komisjon välja ja avaldab proovide võtmise ja analüüside tegemise tehnilised suunised artikli 7 lõikes 3 osutatud korras, et võimaldada kooskõlastatud lähenemist käesoleva artikli lõike 1 rakendamiseks. Eespool kirjeldatud tehniliste suuniste väljatöötamisel võtab komisjon arvesse pädevaid riigiasutusi, määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 lõikes 1 osutatud komiteed ja määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohaselt moodustatud ühenduse tugilaborit.

3. Et aidata liikmesriikidel täita lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimusi, tagab komisjon, et ühenduse tasandil luuakse keskregister, mis sisaldab kogu olemasolevat teavet järjestuse kohta ja ühenduses vabasse ringlusse laskmiseks heakskiidetud GMOde etalonainet. Liikmesriikide pädevatel asutustel on kõnealusele registrile juurdepääs. Vajaduse korral sisaldab register ka asjakohast teavet GMOde kohta, mis ei ole Euroopa Liidus heaks kiidetud.

▼ **M2***Artikkel 9a***Delegeeritud volituste rakendamine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 8 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 26. juulist 2019. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 8 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse kõnealuses otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes ⁽¹⁾ sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 8 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

▼ **B***Artikkel 10***Komitee**

1. Komisjoni abistab direktiivi 2001/18/EÜ artikli 30 alusel loodud komitee.

▼ **M2**▼ **B**

3. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud.

⁽¹⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

▼ M1
_____**▼ B***Artikkel 11***Karistused**

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida rakendatakse käesoleva määruse rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende kohaldamise tagamiseks. Ettenähtud trahvid peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad neist sätetest komisjonile hiljemalt 18. aprilliks 2004 ja annavad viivitamata teada nende edaspidistest muudatustest.

*Artikkel 12***Läbivaatamissäte**

Hiljemalt 18. oktoobriks 2005 saadab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse, eelkõige selle artikli 4 lõike 3 kohaldamise kohta ning esitab vajaduse korral ettepanekuid.

*Artikkel 13***Jõustumine**

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

▼ M2
_____**▼ B**

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.